

COVID - 19 DOPADY NA SOUDNÍ A JINÁ ŘÍZENÍ, INSOLVENCE A ŘÍZENÍ SPOLEČNOSTÍ

Dne 20.4.2020 byl prezidentem podepsán zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se **soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů** a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a exekučního řádu (dále jen „**Procesní novela**“). Procesní novela **nabývá účinnosti dnem vyhlášení** ve Sbírce zákonů, které je **očekáváno v nejbližších dnech**.

Procesní novela zavádí podstatné změny ve čtyřech následujících oblastech:

- Soudních a jiných řízení, zejména pokud jde o zmeškání některých lhůt;
- Korporátního práva, orgánů společností a některých korporátních lhůt;
- Insolvenčního práva, problematika insolvenčních návrhů, nový koncept mimořádného moratoria;
- Problematice prodlení a jeho následků.

1. Oblast soudních a jiných řízení

Procesní novela zakotvuje **možnosti prominutí zmeškání lhůty, zmeškal-li účastník nebo jeho zástupce lhůtu k provedení úkonu z omluvitelného důvodu spočívajícího v mimořádném opatření při epidemii**, které účastníkovi nebo jeho zástupci znemožňovalo nebo podstatně ztěžovalo úkon učinit, a to:

- (a) V **občanském soudním řízení**, a to pokud účastník podá návrh na prominutí zmeškání lhůty do **15 dnů** od ukončení příslušného mimořádného opatření (lhůta neskončí dříve než 15 dnů po ukončení nouzového stavu) a spojí s ní i zmeškaný úkon. Pokud jde o zmeškání lhůty stanovené tzv. kvalifikovanou výzvou, soud může zrušit také vydaný rozsudek pro uznání.
- (b) Ve **správním soudnictví**, a to pokud účastník podá návrh na prominutí zmeškání lhůty do **2 týdnů** od ukončení příslušného mimořádného opatření (lhůta neskončí dříve než 2 týdny po ukončení nouzového stavu) a spojí s ní i zmeškaný úkon.
- (c) V řízení o **výkonu rozhodnutí a exekučním řízení**, a to pokud účastník podá návrh na prominutí zmeškání lhůty do **7 dnů** od ukončení příslušného mimořádného opatření (lhůta neskončí dříve než 7 dnů po ukončení nouzového stavu) a spojí s ní i zmeškaný úkon. Možnost **prominutí se však nepoužije**, týká-li se zmeškání lhůty podání **odvolání proti usnesení o příklepu** ve výkonu rozhodnutí prodejem nemovitých věcí a postižením obchodního závodu či jiných majetkových práv, **přešlo-li na vydražitele vlastnické právo**. Dle Procesní novely je rovněž možno podat návrh na zastavení výkonu rozhodnutí, i pokud byl výkon skončen provedením během mimořádného opatření. Zmeškal-li pak povinný lhůtu ke splnění a splní-li do 15 dnů od konce mimořádného opatření vymáhaný nárok a zálohu na náklady exekuce, zohlední exekutor v příkazu k úhradě nákladů i další s tím spojené náklady exekuce a náklady oprávněného.

- (d) V **insolvenčním řízení**, a to pokud účastník podá návrh na prominutí zmeškání lhůty do **7 dnů** od ukončení příslušného mimořádného opatření (lhůta neskončí dříve než 7 dnů po ukončení nouzového stavu) a spojí s ní i zmeškaný úkon. **To neplatí**, pokud bylo o dané věci **již rozhodnuto** nebo pokud se jedná o **námítky či odvolání proti pravomocnému rozhodnutí**.
- (e) V řízení podle **zákona o Ústavním soudu** ve vztahu k odmítnutí opožděně podaného návrhu, a to pokud účastník podá návrh na prominutí zmeškání lhůty do **15 dnů** od ukončení příslušného mimořádného opatření (lhůta neskončí dříve než 15 dnů po ukončení nouzového stavu) a spojí s ním i odůvodněnou žádost o prominutí zmeškání lhůty.
- (f) Procesní novela dále upravuje obdobně koncipované možnosti **prominutí lhůt rovněž v trestním řízení, řízení o uspokojení majetkového nároku** podle zákona o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí uložených v trestním řízení a řízení o žádosti o peněžitou pomoc podle zákona o obětech trestných činů.

2. Oblast rozhodovacích a řídicích procesů právnických osob

- (a) **Per Rollam rozhodování**. Dle Procesní novely **může orgán právnické osoby rozhodovat mimo své zasedání v písemné formě nebo s využitím technických prostředků i tehdy, nepřipouští-li to zakladatelské právní jednání**. Podmínky tohoto postupu pro nejvyšší orgán určí statutární orgán a ostatní orgány si tyto podmínky určí samy a v dostatečném předstihu je oznámí svým členům.
- (b) **Prodloužení mandátů členů orgánů skončených během epidemie**. Pokud po nabytí účinnosti Procesní novely nebo v době 1 měsíce po dni skončení mimořádného opatření při epidemii uplyne funkční období člena voleného orgánu právnické osoby, **prodlužuje se jeho funkční období do uplynutí 3 měsíců ode dne následujícího po dni skončení mimořádného opatření**. Pokud ovšem funkční období člena voleného orgánu uplynulo již v době mezi dnem přijetí mimořádného opatření a dnem nabytí účinnosti Procesní novely, jeho funkce se obnoví, jen pokud s tím člen voleného orgánu souhlasí a pokud v mezidobí za něj nebyl zvolen jiný člen, a zaniká uplynutím 3 měsíců ode dne následujícího po dni skončení mimořádného opatření.
- (c) **Odmítnutí prodloužení, kooptace**. Prodloužení funkčního období může člen voleného orgánu zabránit tím, že doručí právnické osobě svůj nesouhlas s prodloužením funkčního období před jeho uplynutím – v takovém případě k prodloužení nedojde. Procesní novela pak upravuje také **možnost kooptace chybějících členů voleného orgánu v případech, kdy to nepřipouští zakladatelské právní jednání**. Pokud jejich počet neklesne pod polovinu, může orgán jmenovat náhradní členy, a to až do příštího zasedání orgánu, který je oprávněný členy zvolit nebo jmenovat.
- (d) **Prodloužení některých lhůt v korporátním právu**. Procesní novela dále stanoví, že pokud by zákonná **lhůta k projednání řádné účetní závěrky** společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti nebo družstva měla uplynout dříve než 3 měsíce po

skončení mimořádného opatření při epidemii, **uplyne až 3 měsíce po skončení tohoto opatření**, nejpozději však 31.12.2020.

- (e) **Doba trvání těchto opatření.** Všechna výše uvedená opatření se uplatní jen v době trvání mimořádného opatření při epidemii, v jehož důsledku je znemožněno nebo podstatně znesnadněno konání zasedání orgánu právnické osoby, **nejdéle však do 31. 12. 2020.**

3. Oblast insolvenčního řízení

- (a) **Dlužnické insolvenční návrhy.** V době ode dne nabytí účinnosti Procesní novely do uplynutí 6 měsíců od ukončení nebo zrušení mimořádného opatření při epidemii (nejpozději však do 31.12.2020) **se neuplatní povinnost dlužníka podat na sebe insolvenční návrh.** To neplatí, pokud úpadek nastal již před přijetím mimořádného opatření, nebo nesouvisí s mimořádným opatřením při epidemii.
- (b) **Věřitelské insolvenční návrhy.** **K věřitelskému insolvenčnímu návrhu podanému od účinnosti Procesní novely až do 31.8.2020 se nebude přihlížet.** Doba, po kterou trvá omezení povinnosti dlužníka podat insolvenční návrh, se nezapočítává do běhu doby rozhodné pro určení právních jednání, kterým lze dle InsZ odporovat.
- (c) **Mimořádné moratorium.** Procesní novela zakotvuje rovněž tzv. **mimořádné moratorium**, o které může návrhem zažádat, podnikatel, který nebyl ke dni 12.3.2020 v úpadku. Po dobu trvání moratoria není možné vydat rozhodnutí o úpadku dlužníka. Poskytovatelé dodávek energií a surovin a dalšího zboží a služeb nejsou oprávněni po dobu trvání mimořádného moratoria smlouvy s dlužníkem vypovědět nebo od nich odstoupit či odeprít plnění.
- (d) **Přerušeni plnění reorganizačního plánu.** Procesní novela dále rovněž umožňuje soudu na návrh **dlužníka rozhodnout o dočasném přerušení plnění reorganizačního plánu**, který byl pravomocně schválen k 12.3.2020 a který dosud nebyl splněn. Dočasné přerušeni plnění reorganizačního plánu může být povoleno nejdéle na dobu, po kterou trvá omezení povinnosti dlužníka podat insolvenční návrh.
- (e) **Oddlužení bez souhlasu věřitelů.** Dle Procesní novely rovněž **mohou být nově oddluženi podnikatelé i bez souhlasu věřitelů nebo bez předchozího konkursu.**
- (f) **Další.** Procesní novela pak dále upravuje např. **mírnější podmínky pro plnění splátkového kalendáře či změnu doučování v insolvenčním řízení.**

4. Oblast prodlení, výkonu rozhodnutí a exekucí

Procesní novela stanoví, že prokáže-li dlužník, že mu mimořádné opatření znemožnilo splnění peněžitého dluhu, lze po dlužníkovi po dobu trvání mimořádného opatření požadovat **sankce pouze do výše stanovené právním předpisem upravujícím úroky z prodlení.** Tyto účinky pomínou nejpozději 30.6.2020 a neuplatní se na smlouvy uzavřené až po účinnosti Procesní novely.

Procesní novela dále rovněž výrazně omezuje výkon rozhodnutí prodejem movitých i nemovitých věcí a možnost soudu zakázat nakládání a vyplácení prostředků na účtu dlužníka a nařídit provedení srážek ze mzdy.

V případě Vašeho zájmu jsme samozřejmě připraveni výše uvedené změny pro Vás zanalyzovat, posoudit konkrétní dopady na Vaši instituci a Vaše klienty a poskytnout veškerou potřebnou právní podporu.

V případě jakýchkoli dotazů se na nás prosím neváhejte obrátit.

Vladimír Uhde, Partner

email: vuhde@bbh.cz, tel.: +420 234 091 355

Robert Klenka, Partner

email: rklenka@bbh.cz, tel.: +420 234 091 355

Tomáš Sedláček, Partner

email: tsedlacek@bbh.cz, tel.: +420 234 091 355